

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Megjelenik minden vasárnap
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér

Ipariskola Kulán.

Közöltük lapunk múlt heti számában azon határozati javaslatokat, melyeket a községi képviselőtestület által kiküldött bizottság f. hó 7-én a közgyűlés elé terjesztett, s amelyeket ez hosszabb eszmecsere után a község jól felfogott érdekében határozatokká is emelt.

A már elhatározott, s részben a megvalósulás stádiumában levő alkotások mellett három fontos tényezőnek létesítésével szándékozik a bizottság ezen javaslataival, s immár a képviselőtestület is a javaslatoknak határozattá emelésével Kula község haladását biztosítani és a Közép-Bácskának emporiumává emelni.

Ezek: egy örökös főszolgabírói lakás és hivatalhelyiségül szolgáló épületnek megszerzése, a Ferenc József-térnek és a Kossuth Lajos-utcának folyatóságos kikövezése, s végül egy *„ipari szakoktatás céljaira szolgáló tanintézet”* felállítása.

A második községi ovoda építése, ártézi kutak furatása, a vásártér rendezése, a vágóhid építése, a Szt-István utca kikövezése, tudvalevőleg már rég elhatározott dolgok. Az új ovoda már tető alatt is áll, az első ártézi kút furatásához szintén hozzáfogtak már; reméljük, hogy az örökös főszolgabírói hivatal- és lakásul szolgáló épület, a vásár-tér rendezése, a cédula-ház, a vágóhid is rövid időn belül meglesz, sőt az utcák kikövezésére is rákerül a sor talán még ebben a decenniumban; de lássuk csak, hogy állunk a bizottság által utolsó helyre állított, — véleményünk szerint azonban legfontosabb alkotással, az úgynevezett „ipari szakoktatás céljaira szolgáló tanintézet” nagy és kényes kérdésének megoldásával.

A bizottság, a melynek jóakarátát, nemes ambícióját, s ügyszeretetét elvitatni még epébe mártott tollal sem lehet, ezen kulturális és szociális szempontokból egyaránt nagyfontosságú kérdésben a következő javaslatot terjesztette elő:

„Határozza el a képviselőtestület, hogy az ipari szakoktatás céljaira szolgáló tanintézet létesítésére egy 150000 K-ás alapítványt teremtsék.”

Hogy ezen alapot minő forrásokból akarja előteremteni, ez most egészen mellékes; a fődolog az, hogy a javaslat

burkolt formája határozott rangú iparoktatási tanintézetre következtetni nem enged, sőt — amint a közgyűlésen erről meg is győződünk — inkább fogalomzavart idéz elő. Hallottunk ott továbbképző tanfolyamról, szakiskoláról, felsőbb tanintézetéről említést tenni; de hogy a javaslat milyen ipariskola felállítását célozza, ezzel senki sincs tisztában.

E sorok írója még a tavasszal kérdést intézett Mártonffy Márton minisiteri iparoktatási főigazgatóhoz egy szakipariskola felállítása tárgyában, s arra a következő választ kapta: „Egy ipariskola szervezete, épülete, berendezése, valamint fentartási költségeire vonatkozó tervezetek csakis konkrét alapon és akkor készíthetők el, ha az illető intézetnek létesítése iránt megindított tárgyalások bizonyos elvi megállapodásokra vezettek. Akkor is ily tervezetek csak úgy tarthatnak reális értékre számot, ha szakértők vonatnak be a tanácskozáskba. Ily terveknek már egy intézmény jövő működésére és fejlesztésére is irányt kellvén szabniok, nem maradhatnak bizonyos általános keretek között, hanem teljes felelősséggel kell azokat elbírálás alá bocsájtani.”

Látnivaló tehát, hogy egy iparoktatási tanintézet létesítéséről csak úgy általánosságban még beszélni sem lehet, s ezért szerény véleményünk szerint, kár volt ilyen nagyfontosságú dologban minden szakértő meghallgatása nélkül javaslatot tenni. Ha a bizottság tárgyalásain szakértőket is meghallgatott volna, akkor már a javaslatában nevén szólíthatta volna a gyermeket és kimutathatta volna, hogy megvannak-e az előfeltételek az óhajtott intézmény működésére és fejlődésére és ha igen: minő fontos kulturális és szociális missió betöltésére lesz az hivatva.

Mindezen kérdések tisztázása azonban még a további tárgyalások mentén is könnyen pótolható lesz.

Egyelőre reánk nézve a legfontosabb kérdés az, hogy milyen rangú iparoktatási tanintézetet létesítsünk, s ha ebben megállapodtunk: minő anyagi eszközökkel mozdítsuk elő, jobban mondva biztosítsuk annak létesítését.

Nézzük tehát, miféle iparoktatási intézeteink vannak az országban és mennyibe kerül azoknak évi fentartása. Ezen adatokból könnyen következtethetünk arra, hogy mit és hogyan valósíthatunk meg Kulán.

A kereskedelemügyi ministerium évről-évre részletes jelentést szokott kiadni az iparoktatás állapotáról és ezen jelentés szerint a következő iparoktatási intézeteink vannak:

- I. Felső ipariskolák;
- II. Szakipariskolák;
- III. Nőipariskolák;
- IV. Kézművesiskolák;
- V. Iparostanonc-iskolák.

Felső ipariskoláink vannak Budapest, Kassán és Szegeden. Ez utóbbi csak most szeptemberben nyílik meg, eddig szakiskola volt.

Szakipariskoláink és pedig:

- a) fa- és fémipari szakiskolák Aradon, Győrött, Kolozsvárott, Marosvásárhelyt, Temesvárott;
- b) faipari szakiskolák Brassón, Homonnán, Iglón, Ujpesten;
- c) fémipari szakiskolák Gölniczbányán, Pozsonyban, Budapestben (órásipari szakiskola);
- d) kő- és agyag-ipari szakiskolák Székelyudvarhelyen, Ungváron, Zalatnán;
- e) szövőipari szakiskola Késmárkon, Nagydisznódon;
- f) nőipariskolák Budapestben, Kolozsvárott, Sepsisztgyörgyön, Szegeden, Győrött, Marosvásárhelyen, Egerben, Debrecenben, Nyiregyházán, Kézdivásárhelyen, Miskolcon, Szabadkán;
- g) cipészipari szakiskola Nagyszombatban van.

A kereskedelemügyi ministerium kebelében komolyan foglalkoznak egy timáripari és egy-egy faipari szakiskolának Szatmárnémetin, Debrecenben és Nagyváradon való felállításával.

Kézműves iskoláink Belluson, Békésen, Tokajban (kosárfonó) Hegybánya-Szelaknán (gyermek-játékszerkészítő) és Körmöczbányán (csipkeverő) vannak.

Minthogy azonban a bizottság — mint javaslatának indoklásában mondja: „Az ilyen intézetnek oly nagyok kell lennie, hogy annak hire messze vidékre kiterjedjen” — ilyen kézműves iskolákra bizonyára nem gondolt: e hozzászólás keretében tehát komolyan csak a felső ipariskolákkal és a szakipariskolákkal foglalkozhatunk.

Lássuk tehát mily nagy költséggel jár ilyen iparoktatási tanintézetek évi fentartása. A budapesti felső ipariskola fentartása a múlt tanévben 258,453 K-ba került és ha ezen összegből a 29,440 K bevételét leszámítjuk, még

Husvizsgálati nyomtatványok valamint bélyegzők gyári áron kaphatók:

Berkovits villamüzemü könyvnyomdájában, Kulán

akkor is 229,013 K volt ezen ipariskola évi fentartási költsége.

A budapesti felső építő-ipariskola fentartása 89,133 K, bevétel 5,926 K és így netto 83,207 K-ba került.

A kassai felső ipariskola 100,430 K kiadással szemben 16,320 K bevételt mutat ki és így évi fentartása 84,110 K-t tett ki.

Mindezen számadatokkal pedig csak azt akarjuk kimutatni, hogy ilyen költséges tanintézet felállítására a mi szerény anyagi eszközeinkkel komolyan nem számíthatunk.

Nem marad tehát más választásunk, mint a szakipariskola, ha csakugyan olyan iparoktatási intézetet akarunk létesíteni, amelynek kulturális és szociális missiója az egész vármegyére kiterjedjen, s amellyel Kula nagyközségnek vezető szerepet biztosíthatunk.

A bizottság igen helyesen fogta föl missióját, okosan oldotta meg feladatát midőn az iparoktatás, a gyakorlati életre való nevelés mellett foglalt állást és ezen magasztos cél elérése érdekében a legmesszebb menő áldozatokra kész és áldozatkészségre buzdít.

A szakipariskolákra vonatkozó számadatokat, mert hiszen ezek is elég drága tanintézetek, valamint a mi viszonyainknak megfelelő ipariskolának létjogosultságát, felállításának módjait lapunk jövő számában fogjuk közelebbről megvilágítani.

Kulán, 1908. aug. 12.

Csajági B.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Aki ismeri azon fontos szerepet és feladatot, melyet a járásnak székhelye az egész járásnak, — tehát egy egész vidéknek — anyagi és szellemi haladására nézve betölteni hivatott, aki tudja, hogy mily elragadó példaadás rejlik a járás székhelyének a józan haladás érdekében tett intézkedései alatt, az nem fog csodálkozni azon, hogy a „Bácskai Közérdek“ folyó évi 32. számában a „Hirek“ élen megjelent kulai közgyűlés referáda még a járás periferiáin is őszinte lelkesedést és örömet keltyén, a járás minden községéből, még a legkisebből is az igaz elismerés és üdvözlés hangjai szólalnak meg és irányulnak Kula község képviselőtestületének fenkölt határozatai felé. — De hiszen nem is lehetett az augusztus 7-iki közgyűlés ilyen eredménye fölül kétség, mert a mely község a rendelkezésére álló csekély anyagi eszközök dacára a helyesen felismert közjó érdekében oly áldozatokra tudott lelkesedni, mint amilyenekre, — hogy többet ne említsek — vasutjainak építése és a világítási és ipari célokra szolgáló villamos berendezés körül, — Kula lelkesedett, a multját tagadta volna meg, ha más határozatokat hozott volna, mint amilyenekről igaz lelki örömmel olvasunk a fenti tudósításban.

Közismert tapasztalat azonban, hogy oly testületek, melyeknek tagjai sok egyéb gonddal és elfoglaltsággal küzdenek, buzdító és lelkesítő szózatra, szellemi szikrára van szüksége, mely a testület tagjainak keblében szunnyadó erőket lánggra lobbantva létrehozza az ilyen ünnepeket, amilyenek Kulára

és a járásra nézve augusztus 7-ikét tartjuk; — hogy a közeli példák körében maradjak, Kula valószínűleg soha sem érte volna el a hegyes—palánkai vasút kiépítésében kifejezett óhaját, ha egy Mezey Zsigmond nem emelte volna annak idején Kulát a lelkesedésnek még most is lelki szemünk előtt álló magaslatára;

Kula községe még most is a szellemi homályt symbolisáló éjjeli sötétségben sanylenék, s kedves „Bácskai Közérdek“-ünk sem kelhetne útnak jogos önérzettel a villamos üzemü nyomdából, ha nem lett volna egy Récsi Ede, egy Borovánszky Gyula, akik a kulaiak lelkesedésének általuk felszított tüzevel gyújtották meg, a most már nélkülözhetetlenek látott és tudott vilamos erőt; a kulai posztógyár ügyét aligha kísérné már most oly közfigyelem, ha egy Fernbach Károly, egy Baloghy Ernő által a hazai iparfejlesztés nyomán ébresztett lelkesedés nem volna hevitője mindnyájunk érdeklődésének;

s az augusztus 7-iki ünnepies érzésünk sem tagadhatja meg magát, midőn ez alkalommal megemlékezünk azon férfiúról, aki kulai rövid működése alatt csakugyan egész nemes lelkét öntötte bele Kula és a kulai járás haladása iránti törekvésébe, — azon férfiúról Sztrilich Béla volt kulai most zentai főszolgabíróról, aki Kula község előljáróságához intézett rendeletében az anyagi eszközök reális számbavételével — Kula község fejlődésének egy emberöltőre terjedő perspektíváját nyitotta meg Kula községe előtt a következőkben;

„ . . . mely összegből a község három éven belül 2 artézi kutat, egy ovodát, vágóhidat építtethetne, vásárterét berendezhetné, a háztulajdonosok hozzájárulásával kiköveztethetné a Szent-István utcát, szabályozhatná az Árpád-út belső szakaszát, a vasúti állomáshoz vezető utcát, továbbá a Szent-István utcát és e két utcát összekötő Kossuth Lajos utcát és a Ferenc József teret.

Segélyezhetné a létesítendő polgári iskolát stb.

„ . . . építhetne község házát és jegyzői lakot. — A háztulajdonosok hozzájárulásával aszfaltozhatná a szabályozott utcákat, megjegyvezvén, hogy a szükséges összeg vagy a község tulajdonát képező, mondhatni rozoga s ma már célszerűtlen házak eladásából befolyandó vételárból, vagy a község által a községi kórházalapról, esetleg a szomszéd községek gyámpénztári alapjából felveendő kölcsönnel, a közlakosság minden újabb megterhelhetése nélkül, a bevételek fokozása és a jelenlegi tetemes kiadások apaszthatása mellett volna fedezhető.“

Akik figyelemmel kísérték a „Bácskai Közérdek“ 1907 évi 29, 46, 47 és 1908 évi 1, 3, 4 számát, azok lelkében mindig élénken fog élni Sztrilich Béla önzetlen nemes szándékai iránt érzett tisztelet, amely szép és hasznos tervekről a fenti cikkekben oly elismerően, bőven és tárgyilagosan írt kedves lapunk; azokból győződünk meg arról, hogy Sztrilich Béla Kula

község és a járás fejlesztéséről nemes lelkének hevével, nagy tudásának és izzó munkaszeretetének alkotó erejével megalkotott egy remek képet, azt Kula község elé tartotta folytonosan, s ennek a képnek a valóságba kilépő konturjai bontakoznak ki az augusztus 7-iki határozatokban.

Nem volna tehát az augusztus 7-iki ünnepünk képe helyes, ha Kula község képviselőtestülete előtt az elismerés lobogóját meghajtva, ne tennők ugyanezt ez újabb lelkesedés lángragyújtója előtt, Sztrilich Béla előtt, akinek nemes törekvése mindenesetre abban leli legszebb jutalmát, midőn látja, hogy hivatalbeli utódja Dr. Buday Pál — karöltve Kula község képviselőjével, — viszi Kulát és a kulai járást a jólétnek és boldogulásnak olyan fokára, melyen azt ő látni akarta, s amelyet ez a község és ez a járás és az azokért fáradozó önzetlen, nemes lelkesedése megérdemel.

Amidőn jelen levellemnek kedves lapunk legközelebbi számában leendő szíves leközlését kérem,

vagyok

Veprőd, 1908. aug. 11-én

Tekintetes Szerkesztő úrnak

kiváló tisztelettel
híve

Faller Alajos
vm. törvhat. bizottsági tag

Bácsbodrog vármegye jegyzői egyesület ügyei:

Kaptuk az alábbi felhívást és meghívót:

Krassó-Szörény vármegye jegyzői egyesület elnökségétől.

26/1908 szám.

Szeretett Kartársak!

Egyesületünk 25 éves fennállását f. hó 23-án ünnepeljük.

Igaz szívvel, szívem egész szeretetével meghívlak hogy ünnepünkön megjelenve, örömmünkben osztozzatok s megjelenésetekkel ünnepünk fényét emeljétek.

Szeretettel kérek, hogy egyesületeket ünnepünkön képviseltesse; s kérek, kegyeskedjete engem a kiküldöttek számáról s Lugosra való érkezésük idejéről értesíteni. Klicsován, 1908. aug. 3.

Hazafias üdvözléssel

Buha Sándor
egyleti elnök

Meghívó.

Krassó-Szörény vmegye községi és körjegyzőinek egyesülete fenállásának negyedszázados jubileuma alkalmából 1908. aug. 23-án d.e 10 órakor Lugoson, a vármegye székházának nagytermében dísz-közgyűlést tart, amelyre t. Címed ezennel tisztelettel meghívatik.

Tárgysorozat:

1. A diszközgyűlés megnyitása.
 2. Ünnepi beszéd, az egyesület történetének méltatásával.
 3. A jubileum emlékére létesített jegyzői ösztöndíj-alapítvány alapító-levelének előterjesztése.
 4. A diszközgyűlés berekesztése.
- Klicsován, 1908. aug. 3.

Szathmáry László
egyleti főjegyző

Buha Sándor
egyleti elnök

Tájékoztató: Déli 1 órakor társas ebéd a Magyar Király nagytermében. Teríték ára személyenként 4 K. D. u. 5 órakor sétahangverseny a Concordia kertjében. Este 9 órakor táncestély a Concordia nyári helyiségében.

HIREK

— **Cabaret-estély Kulán.** Mint már mult számunkban jeleztük, a kulai ifjuság f. hó 22-én a kulai vezető egyéniségek támogatásával nagyszabású Cabaret-estélyt rendez a helybeli szegény gyermekek felruházása javára. Az ifjuság fáradhatatlan a siker fokozásában s örömmel konstatáljuk a nagy érdeklődést, mely már is az ifjuság fáradozása nyomán támadt. Reméljük, hogy a nemes célú vállalkozásnak nemcsak erkölcsi, de anyagi sikeréről s ezzel a szegény gyermekek egy örömnapijáról is lesz alkalmunk beszámolni. Az ifjuság a következő meghívót bocsátja ki: A kulai ifjuság f. hó 22-én a Polgári Olvasóegylet összes helyiségeiben a kulai szegény gyermekek felruházása javára Cabaret-estélyt rendez, melyre t. c. és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépődíj: Ülőhely 2 K, állóhely 1 K, családjegy 4 K. Felülfizetések tekintettel a jótékony célra köszönettel fogadtatnak és hirlapban nyugtáztatnak. Kezdeté este fél 9 órakor. Dr. Buday Pál, Mezey Zsigmond, Heintz Nándor, Dr. Ormay Kálmán, Lederer Gusztáv, tövisi Rác György, Dr. Schneider Károly, díszelnökök. Dr. Kurcz Henrik elnök. Tövisi Rác Béla jegyző. Juhász István főrendező. Popovits László pénztáros. tövisi Rác Vilmos cigánybíró. Rendezők: Borovánszky Géza, Dudás Márton, Hampel Endre, Hokstok György, Hruby Gyula, Juhász Dezső, Kanyó Jenő, Keller Lőrinc, Koller László, ifj. Kósa György, Kósa Nándor, Kósa Sándor, Knefely Géza, Lánczy Simon, Lederer Sándor, Manhold Dezső, Dr. Mannheim Manó, Nagel Ede, Palásty Ödön, Polich József, Popity Milán, ifj. tövisi Rác György, Reidl János, Schmidt Ferenc, Stolz Ferenc, Stolz Géza, Stolz Károly, Váry Károly. Műsor: 1. Költemény, előadja Stolz Ferenc. 2. Kuplék, éneklő Rác György, zongorán kíséri Kósa Annus úr. 3. A beteg. Vigjáték egy felvonásban, Dumanoirtól. Személyek: Székely Gusztáv, Dr. Kurcz Henrik. Dr. Szentirmay Károly orvos, Dr. Mannheim Manó. Adél, Knefely Emmus úr. Berta, Borovánszky Irénke úr. Rigó Apó, Hruby Gyula. 4. Kuplék, előadja Rác Vilmos, zongorán kíséri Wighart Ilonka úr. 5. Páros jelenet, előadja Dr. Ormay Kálmáné úrasszony és Reidl János. Hézagöltő: Borovánszky Géza.

— **Meghívó.** Kula község képviselőtestülete f. hó 17-én d. e. 9 órakor a község-háza tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat. 1. Bélyty Milos kérelme a község tulajdonát képező 114 □-öl terület megvétele tárgyában. 2. Manhold Pál közs. aljzó kérvénye 200 K segély megadása tárgyában. 3. Ipariskolai felügyelő bizottság megválasztása 3 évre. 4. Községi egészségügyi bizottság megválasztása 3 évre. 5. Járási főszolgabíró rendelete az igazoló választmány megalakítása tárgyában. 6. Spiller István kérvénye tulfizetett községi pótdadjának visszautalványozása tárgyában. 7. Dorozsárcsevits Antal kérvénye fenti hason tárgyban. 8. Sterleman Henrik kérvénye fenti hason tárgyban. 9. Kődöböcz Zsigmond állandó napidíjas kérvénye, címének irnok-kézbessítői címre leendő megváltoztatása tárgyában. 10. Az anyakönyvi kivonat és családi értesítők kiállítása díjainak kiutalványozása az anyakönyvvezető részére 1908 évre. 11. B. B. vmegye trvhatósági bizottságnak 10054 625 jkv. 1908 sz. véghatározatának módosítása a közmunka alap felhasználása tárgyában.

— **Meghívás.** A kulai önkéntes tüzoltóegylet 1908. augusztus 20-án a Zöldkert nyári helyiségében bajtársi pénztára javára zártkörű nyári táncmulatságot rendez melyre t. címet (és b. családját) tisztelettel meghívja. Belépő-díj: személyenként 1 K, családjegy 3 K. Kezdeté este 8 órakor. A mulatság kedvezőtlen időjárás esetén is megtartatik. Fülülfizetéseket köszönettel fogadunk és a helyi lapban nyugtáztunk.

— **Manhold Pál,** Kula község aljegyzője, egészségének helyreállítása végett, több heti szabadságot kapott.

— **Meghívó.** Óverbász községe az „óverbászi ifjusági Társaskör“ közreműködésével,

ma vasárnap az „Erzsébetliget“-ben — az országos gyermekvédő liga javára Szent-István ünnepélyt rendez, melyre t. c. és b. családját tisztelettel meghívja a rendező bizottság. Belépő díj személyenként 1 K. Gyermekek 10 éven alól felét fizetik. Kezdeté d. u. 4 órakor. Felülfizetéseket — tekintettel a jótékony célra — köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtáztunk. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély a Bechtold-féle vendéglő nagy dísztermében tartatik.

— **Szent István ünnepély Ujverbáson.** Az ujverbászi községi Parkegyesület az ifjuság közreműködésével ehó 23-án vasárnap nagyszabású ünnepélyt rendez, melyre lázasan folynak az előkészületek. Az ünnepély mely d. u. 4 órakor díszes felvonulással kezdődik gazdag lesz változatos műsorával. Lesz nagyszabású népmulatság, gyermek játék, ördögmalom, folytatólagos kabaré előadás stb. Belépti díj 30 fillér gyermekeknek 10 fillér.

— **Gyermekek béhurutja és védekezés ellene.** Kimerítő statisztika hiteles adatai szerint, az első gyermekév halálzásainak 60—70 százaléka az emésztő szervek megbetegedéseire esik. Hogy ezek a megbetegedések a hibás táplálkozásból erednek: nem szorul bizonyításra. A nyári forróság, a más-kor sem megbízható tejben ilyenkor nyüzsgő baktériumok, az általuk okozott vegyi bomlása a tejnek, alig észrevehető indispositio a gyermeknél és beköszönt minden rémével a rettegett béhurut, az orvosoktól találoan gyermekcholera-nak bélyegzett betegség. — A különben oly nagy tápláló értékű tejből. De azért adjunk tejtáplálékot a gyermeknek; csak hogy olyat, a melyik nem bomlik, a melynek állandó összetételét sem hőmérsék, sem helyi viszonyok megváltoztatni nem képesek: az alpesi tejből készült, abszolút csirmentes, abszolút tápláló becsú és soha sem bomló Nesztléisztet.

— **Táncmulatság Veprődön.** A veprődi ifjuság f. hó 4-én a helybeli Fehérgalamb-vendéglő termében fényes sikerrel jótékony-célú táncmulatságot rendezett. A siker előkészítésében jelentékeny részt vettek a veprődi úrleányok szobnól-szebb kézimunkáikkal, melyeket a tombolára ajándékoztak. A rendezőség ezuton is mond hálás köszönetet értük. Felülfizettek: Dr. Sauer Károly, Zányi György pápai kamarás, Faller Alajos 2-2 K Hauke Antalné, Heitzmann Ferenc, Hinger József 1-1 K.

— **A himnusz.** A kir. tanfelügyelő a val-lás és közoktatásügyi minster rendeletére a nemzeti himnusz szövegét és hangjegyeit feltüntető falitáblákat Zombor város és Bács-Bodrog vmegye összes elemi iskoláinak megküldötte. Egyben figyelmeztette a tanítókat, hogy a nemzeti jelvények kezelésére és megőrzésére kiváló gondot fordítsanak.

— **A zombori országos vásárt** f. hó 23. és 24-én tartják meg. A vásárra vészmentes helyekről az állatok felhajtása meg van engedve.

— **Elegáns kivitelű, divatos és tartós cipőkből** legolcsóbb beszerzési forrás, női chewro K 6-60-tól és feljebb, férfi chewro és box K 7-20-tól és feljebb Kardos J-nél Kulán.

Csikos —
Kockás —
Shantung —
Armüre —

Selyem

és „Henneberg“ selyem 75 kr-tól feljebb, bérmentve és vámentesen. Minta postafordultával. Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Gabona árak: Budapestén:	
Buza októberre	11.10
Zab	8.15
Tengeri	7.70
Kulán:	
Buza	10.50
Zab	7.30
Tengeri	7.—

Szép, butorozott udvari szoba valamint **egy egész udvari lakás azonnal olcsón kiadó a KOHLHAMMER-féle házban**
Ugyanitt „Mayers Lexikon“ olcsón eladó

PONGRÁCZ A. SÁNDOR, URI-SZABÓ
Kulán (a Ferenc-József-téri bérpalotában)
Készít a legújabb facon szerint öltönyöket.
Nagy raktár honi és külföldi szövetekből.

Az iskolák megnyitásával
ajánlok a legfelsőbb tanhatósági minták szerinti felvételi,- előmeneteli- és mulasztási-napló nyomtatványokat

valamint Dr. Hoffman-féle a tanítási eredményről szóló és más kiselaku minta szerinti

naplót

Tisztelettel

Berkovits Márk villam-üzemű könyvnyomdája, Kula

Új szép róssaburgonya

9 korona méterje ab Temesvár.
Zsákok drbja 30 fill. Egész kocsi-rakományoknál külön ajánlat.

Reiter Izidor, Temesvár, (József-város)

LEGJOBB KÉZ- ÉS ARCZBOR-FINOMÍTÓ

„Erzsébet-erém“

mely a bőrt 2-3 szori bekenés után bársony simává és üdévé teszi. Nem zsiros, ennél fogva nappal is használható. Pörsenések, bőrküritések ellen kitünő hatással alkalmazható. Használati utasítás minden dobozban.
Egy doboz ára 1 K, 6 doboz rendelésnél bérmentesítés.

Kapható

6-10

Lehrer Alfréd gyógyszerárban,
a vasúthoz vezető uton KULA (Bácska)

IFJ. KOVÁCS SÁNDOR, KULÁN

Ajánl jó, tartós és formás (hazai gyártmányú) **Kobrak-cipőket** (A világ minden tájékán hordják)
Továbbá ajánl férficipőkben elsőrangú minőségben világhírű **AMERIKAI cipőket** amelyekben a tyúkszemek teljesen elmúlnak

Legjobb a
Resicsai ekék,
Losoncsi vetőgépek és
Kalmár-féle Rosták
Kiváratra szívesen küld Árjegyzéket
A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉP-
GYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
BUDAPEST, V. FÁCSIK-KÖRÚT 32

WALTER VILMOS, férfi-szabó, KULÁN,
— A HOKSTOK SZÁLLODA MELLETT —
Ajánlja magát

angol szabású öltönyök elkészítésére
Nagy mintaválaszték bel- és külföldi szövetekből

TELEFON 14 SZ.

ALAPÍTVÁ 1892-BEN VILMOS ÜZEM

BERKOVITS REZSŐ KULA (BÁCSMEGYE)
ELSŐ MAGYAR SELYEMSZALAGGYÁR

Képviseltek: Budapest, Wien. Kitüntetések: Millenniumi nagyérem új iparág meghonosítása és jó munkáért. Ministeri elismerő és díszoklevél.

Nyomdáknak és könyvkötőknek szállít:
Anyakönyvi s egyéb irattartókhöz való selyem és felselyem NEMZETI szalagot

A kereskedelemnek szállít:

NEMZETI, faille, moiré, halsont és egyéb szalagokat minden szín és szélességben

A szövőiparnak szállít:

Bármily színű s minőségű selyem és felselyem kötöző (adjustáló) szalagokat Különösen ajánl magyar árúkra magyar nemzeti szalagot

KÖVETELJÜNK MINDENÜTT A KERESKEDESEKBEK MEGYAR GYÁRTMÁNYT!

Jurszik János, Kula, Ferenc-József-tér

Tisztelettel értesitem Kula és környéke n. é. közönségét, hogy f. é. augusztus 1-től a volt Szakácsy Árpád-féle

üveg, porcellán, majolika, kő-edény, tükör, kép, képkeret, lámpa, china-ezüst, díszműárú és villamcsillár kereskedést

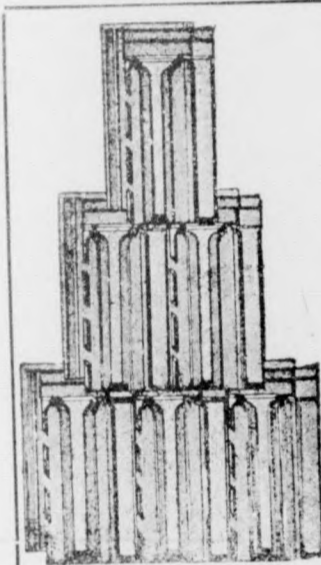
ujjonnan berendezve, megnyitottam.

Elvállalok mindenféle üveges munkákat.

A n. é. közönséget dúsan felszerelt raktáram megtekintésére ezuton tisztelettel meghívom.

Kiváló tisztelettel Jurszik János

2-3

Nagykikindai gyártmány
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-cserépek 272. sz.

BOHN M. ÉS TÁRSAI NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN

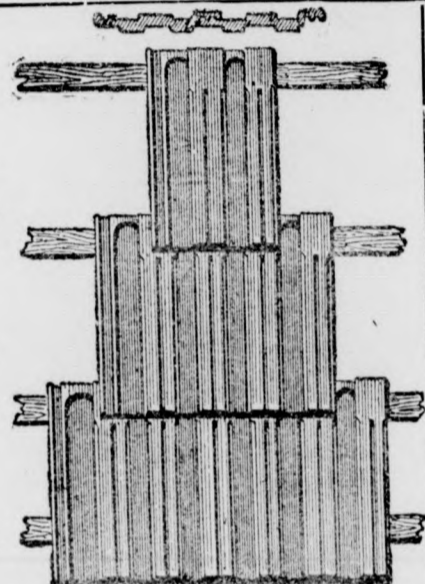
Alapított 1864. — Legelőkelőbb referenciák — Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserépekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva

Gyártmányok: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő-cserépek
Legelőkelőbb, legszebb tetőzet!

Zsombolyai gyártmány
Szab. biztonsági préselt átfedő cserép 253. sz.

Képes árjegyzék és minták kivanatra ingyen és bérmentve

2168 sz. 1908.

Pályázat

Örszállás községben f. évi szeptember 1-ével egyelőre helyettesi minőségben betöltendő községi *irnoki* állásra.

Fizetés havi utólagos részletekben folyósítandó évi 1000 K készpénz.

Pályázati kérvények a zombori járás főszolgabírói hivatalára címezve alulírott jegyzőhöz nyújtandók be.

Nyelvismeretek igazolandók.

Örszállás, 1908 július 27.

Neszmirák Mátyás
jegyző

1865 sz. 1908.

Pályázati hirdetmény.

A Nádalya községben üresedésben lévő és évi 360 K fizetéssel javadalmazott *községi végrehajtói* állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom az azt elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelendő és a szerb nyelvben való jártasságukat igazoló kérvényeiket hozzám f. é. szeptember 15-ig annál is inkább nyújtsák be, mert a későn érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Zsablya, 1908 aug. 9.

Dr. Széchényi Tamás
főszolgabíró

1-3

HÁZ NAGY KERTTEL ELADÓ

Özv. Deutsch Jakabné, Kula (Damjanich-utca)

109 sz. hv. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. bíróság 1908 évi V. 53/2 sz. végzése következtében Magyar Leszámitoló Társaság javára Bröder Márk ellen 582.02 K s jár. erejéig foganatosított biztosítási kielégítési végrehajtás útján felül lefoglalt és 4000 K-ra becsült: különféle ingókból álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. bíróság 1908 évi V. 53/2 sz. végzése folytán Ujverbáson, vhtást szenvedett üzletében leendő eszközülésére 1908 aug. 17-én d. u. 3 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozót oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. LX. tc. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111 §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket a foglalás megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1908 aug. 8.

Kanyó, kir. bir. vhajtó.

640 sz. hv. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. bíróság 1908. évi V. 332/3 számú végzése következtében Vacuum Oil Company Rt. és Moreuer A. utóda javára Bröder Márk ellen 2171.80 K és 187.10 K s jár. erejéig foganatosított biztosítási kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1600 K-ra becsült különféle ingókból álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. bíróság 1908 évi V. 332/3 számú végzése folytán Ujverbáson vhtást szenvedett lakásán leendő eszközülésére 1908. aug. 21-én d. u. 3 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozót oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket a foglalás megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1908. augusztus 8.

Kanyó, kir. bir. vhajtó.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izmáit.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan más és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értékesen utánaoltsát is kiadnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerüzletekben. — Ára évenként 4.— korona.